

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, V., BATHORY-UTCA 24. SZÁM.
(„Falu” Magyar Gazda és Földműves Szövetség.)
Telefon: 11—55—62.
Postatakarékpénztári csekkzámla száma: 25.153.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által jóváhagyott „Rádiós gazdasági előadó-ok” című füzetekkel együtt: Évesre 4, félévre 2, negyedévre 1 P.
Intézményeknek és jogi személyeknek egy évre 20 P

Budapest, 1937.

XVIII. évfolyam, 6. szám.

Február hó 7.

A falvak fejlesztésének fontosságát fejtegette Schandl Károly dr. a városrendezési javaslat vitája során

A képviselőház tudvalévően most tárgyalja a városrendezési törvényjavaslatot. A vita során, a Ház február 3-iki ülésén, Schandl Károly dr. szólalt fel, aki ezúttal is a magyar falvak és azok kisegisztenciái érdekében emelte fel szavát. A magyar agrárgondolat hivatott és kitünő szószólójának beszédét többször szakították félbe a képviselők helyeslése és a beszéd elhangzása utáni ünneplés arra enged következtetni, hogy a magyar falvak ügyét jelentős lépcsővel vitte előbbre ez a felszólalás.

Egyensúlyt kell teremteni a főváros és a vidék közt

Beszéde bevezető részében Schandl Károly dr. bejelentette, hogy a városrendezés kérdése kapcsán, annak különösen a falvak fejlesztésére s jövőjére irányuló kihatásával kíván foglalkozni. Elsősorban annak az óhajtatnának adott kifejezést, hogy a városrendezés és utépítés érdekében fogantatandó, kártalanítás nélküli kisajátítások esetében kedvezőbb elbírálás biztosítható a családi tűzhelyek, a családi tulajdonban lévő kistelekek részére.

Rámutatott ezután arra, hogy Magyarországon századokom keresztül nem alakulhattak ki városok, mert az ország a népek országúttal szolgált, másrészt mert a lakosság mezőgazdasággal és állattenyésztéssel foglalkozott. A városiasodás útjeme csak a múlt században gyorsult meg, azonban a folyamat egyoldalúságot eredményezett és a fővárosba tördülés felborította az egyensúlyt a településelosztásban. Ezt az egyensúlyt fokozatosan helyre kell állítani és szeretnénk, ha az iparvállalatok településnél a kormány csak azoknak nyújtana kedvezményt, amelyek a munkanélküliségűt sújtotta kisebb-nagyobb vidéki centrumokban alakulnak.

A falufejlesztés és közegészségügy

Megcáfolta ezután a szónok azt, mintha a községi jellegű szükségesséren alacsonyfokú gazdasági, vagy kulturális szintet jelentene. A falvak rendezésének szükségességét hangsúlyozva, rámutatott arra is, hogy a kérdés megoldása körül sok megértésre, az élethez való igazodásra, tapintatra és minél kevesebb erőszakkal való beavatkozásra van szükség.

— Falunk — ugymond — a hét-

éves gazdasági válság nyomait hordják magukon. Ha a gazdasági fellendülés tartós lesz, úgy sor kerül községeink épülésére és szépülésére. De

a falufejlesztés időszerűségét és halaszthatatlanságát az építészeti szempontok kívül legérősebben a községek helyzetét tarthatatlanná tevő közegészségügyi és népjóltéri szükségletek hirdetik a legerősebben.

A Kárpátok-övezte terület oszthatatlan

— Hogy a Kárpátok-övezte területét még a Gondviselés is egy országnak szánta, — folytatta beszédét Schandl Károly — azt különösen két megfigyelés bizonyítja: az egyik a vándormadarak szokása, a másik a falusi építkezés. Az ornithológusok megfigyelése szerint ugyanis a vándormadarak nem vették tudomásul az ezeréves Magyarország felosztását, mert ma is egy irányba vonulnak és térnek vissza a Kárpátok medencéjének vándormadarai. A felsőmagyarországi madarak ma sem együtt és egy irányba vándorolnak a régi Cschország területén élő madarakkal.

— A bogárhátú, két ablaklakkal az utcára néző, fehérre meszelt falusi

házak a Kárpátoktól az Aldunáig egyformák és hirdetői a kialakult falusi magyar építkezési stílusnak.

Hangsúlyozta ezután annak a szükségességét, hogy ha már a százados harcok következtében nem alakulhatott ki különleges városi magyar stílus, gondoskodni kell arról, hogy a falvak fejlesztése érdekében olyan falusi háztérvek alakuljanak ki, melyek az újépülő falvakat a magyar stílus fenntartásával szebbé és jobbá teszik. Ha ezek a tervek tetszősek lesznek, minden hatósági nyomás nélkül el fognak terjedni.

A magyar falufejlesztés szakemberei külföldön döntő sikereket értek el. Azok a kiskakások, amelyek az akció során számítottak, megfelelnek minden követelménynek, ami igazolja, hogy a magyar népből megvan az érzék a művelés és az egészségügyi követelmények iránt.

A társadalmi és állami közrend megővésének a világbolsevista propaganda közepette legbiztosabb záloga az,

ha minden magyar család saját tűzhelyezt jut.

Fontos, hogy a községekben a falusi népházak építése folytatódjék. A falusi kisiparosok helyzete szoros összefüggésben van a mezőgazdasági társadalom helyzetével. Ennek a ré-

tegnek a helyzete szempontjából a javaslat még idősebb, mert a falusi építkezés megindulás előtt áll. A kormány minden biznnyal gondoskodni fog arról, hogy az építőipari kartel árkalkulációját megvizsgálja s megindokolt keretek közé szorítsa.

A falurendezéssel kapcsolatban egyre nagyobb szerepük lesz az ugynevezett bekötőutaknak. Elismerés illeti az iparügyi minisztert, amidőn az új beruházási programban is iparkodik a bekötőutak építése fokozását újabb kormányprogramba állítani.

A falu és város közti harmónia az ezredév záloga

Nagy tetszéssel fogadtott beszédét Schandl Károly a következő szavakkal fejezte be:

— Örömmel fogadom el a javaslatot, amely a magyar városok szebb jövőjét van hivatva megalapozni, de

félő gondunk legyen a sokáig mostoha magyar falvak fejlesztésére is, mert csak így biztosíthatjuk a harmónikus fejlődést.

Ez a harmónia falu és város között a történelmi Magyarország új ezredévének záloga.

Valami mégis csak történnik...

Lapunk előző számában vázlatosan ismertettük Darányi Kálmán miniszterelnök legutóbbi beszédét, amelyet pártjában a képviselőház összejűlése előtt tartott. Erre a beszédre vissza kell térnünk. Nem azért, mert a miniszterelnök mondotta, hanem azért, amit mondott. A kormányelnök részletesen nyilatkozott a kül- és belpolitika kérdéseiről, az általános gazdasági viszonyokról, a kormány közeli terveiről, amint az ilyenkor történni szokott. Ebből a hatalmas anyagból bennünket — és természetesen a falu népet is — elsősorban azok a bejelentések érdeklik, amelyek a mezőgazdaság, illetve a földművelő nép helyzetének javítására hajtásba helyezték, vagy már végrehajtott kormányintézkedésekről szóltak.

Ebből a szempontból a miniszter-

elnök beszéde néhány kellemes meglepetéssel szolgált. Az egyik, amire senki sem számított, a földreformkérdéssel kapcsolatban érte a falu népet. A kormány ugyanis a földreformos földek vételárát a kataszteri tiszta jövedelem hatvanszoros szorzatáról negyvenszerezésre szállította le, ami azt jelenti, hogy ezután kamat és törlesztés fejében 4.5%-ot (például 10 korona kat. tiszta jövedelmet véve alapul, éventként és holdanként 18 pengőt) kell fizetni. Ilyenformán 400.000 földhözjutott adósságtérhe összesen 120 millió pengővel csökkent.

Tagadhatatlan, hogy ez a hatalmas engedmény az első igazán komoly lépés a földhözjutottak téherrendezésé felé.

amelynek szükségességét évek óta

elismerik, megvalósításához azonban nem mertek hozzányulni. Pedig komoly segítségét akkor jelentett volna, ha legalább tíz esztendővel előbb történnék. Egyáltalán minden intézkedés akkor hatásos, ha idejében hozzák. Mitagadás, hogy — mint annyi mással — egy kissé ezzel is elkéstünk, pedig sok egyéni keserűséget, zaklatást, bajt előzhetünk volna meg, ha ez a rendezés jóval korábban érkezik.

A másik bejelentés, ami nem kisebb meglepetést keltett, az hogy a kormány újabb birtokpolitikai tevékenysége eddig 10.605 kat. hold földet juttatott a kisemberek kezére. Még félve sínes, hogy az állami parcellázás — az ugynevezett telepítési törvény alapján — megindult, sőt a törvény végrehajtási utasítása még el sem készült, már is ilyen je-

lentéken terület került felhasználásra, ez határozottan biztató kezdetnek tekinthető. Különösen, ha figyelembe vesszük, hogy ezen a területen kívül, amelyet örök tulajdonul szerzett meg 2340 parasztszalád, 9612 holdon 1340 kisgazdaságot is alakult. Összesen használt 3600 földműves család jutott 20.000 kat. hold földhöz, részint tulajdon, részint bérlet alakjában. Egy család átlag 5—6 kat. holdat kapott. Ez mindenesetre kevés, ha olyanok kapták, akiknek eddig semmi földjük sem volt. Valószínű azonban, hogy a földhözjutottak jó része már némi birtokkal rendelkezett, amely 5—6 holddal kiegészülve, azután már egy családnak elegendő munkaalkalmat és megélhetési alapot nyújt.

Ha a miniszterelnök semmi egyebet nem mond, csak ezt a két bejelentést teszi, akkor is meg kellene állapítanunk, hogy valami mégis csak történik a falusi nép érdekében.

Szeretnők hinni, hogy ezeknek a tetteknek további folytatása lesz, egyrészt a földreform hagyatékának végleges rendezése, másrészt a földbirtokpolitikai tevékenység terén.

(K. M.)

BELPOLITIKA

Képviselőház

Négy esztendő után január 28-án, csütörtökön, ült össze a képviselőház ismét délelőtti ülésre. Napirenden a városrendezési törvényjavaslat vitája szerepelt. *Farkas Elemér* a javaslat intézkedéseit helyesli, de arra kéri a kormányt, hogy a mérnöki társadalomnak az eddiginél nagyobb szerepet juttasson a közigazgatásban. *Shuoy Kálmán* a városok nevében arra kéri a kormányt, hogy a törvényjavaslat életbe lépésével kapcsolatban vegyék figyelembe a városok teherbíróképességét. Vitéz *Árváthfalvy Nagy István* megállapította, hogy a javaslat elsősorban a kisemberek érdekeit szolgálja, mert a javaslat nyomán országsszerte megindulnak a városrendezési munkálatok.

A január 29-iki, pénteki ülésen *Pimezich István* megállapította, hogy a törvény meg fogja akadályozni a rendszertelen építkezéseket. A javaslat szerint az állam minden esetben kárpótolni fogja a városrendezés érdekében történő kisértéseket és szó sincs arról, mintha bármely tekintetben sértené a magántulajdont. *Ember Sándor* kitűnően tartja a törvényt, főként azért, mert sok munkaalkalmat fog teremteni.

A képviselőház február 3-iki ülésén folytatta a városrendezési törvényjavaslat vitáját, amelyben *Malasics Géza*, *Schandl Károly* dr. — akik beszédét lapunk vezetőhelyén ismertettük — és *Meizler Károly* szólaltak fel. A vita félbeszakítása után az interpellációk következtek.

Darányi Kálmán miniszterelnök, mint földművelésügyi miniszter az egyik interpellációra adott válaszában hangsúlyozta, hogy a kormány éber figyelemmel kíséri a mezőgazdasági munkásság béreinek kialakulását. A legkisebb napszámbérek, munkabérek megállapításáról szóló rendelet hatályát ezért 1938. év végéig meghosszabbították, majd bejelentette, hogy rendeletet fog intézni a törvényhatóságok első tisztviselőihez, hogy szólítsák fel a birtokosokat, hogy a rendelet intencióit valószínűsítsék meg.

A választ a Ház egyhangulag tudomásul vette.

Felsőház

Január 28-án, csütörtökön, ült meg a megreformált felsőház tiszteletnapjára. Az ünnepélyes alkalommal *Széchenyi Bertalan* gróf elnök hangsúlyozta, hogy a felsőház feladata a nemzet nagy elvi kérdéseinek ébrentartása, megvitatása és

az, hogy ezekben a kérdésekben a kormányzatot hasznos utbaigazítással lássa el. Végül megállapította, hogy a törvényhozásnak ez a testülete egyenrangú kell, hogy legyen a képviselőházzal. Ezután *Heckenberger Konrád* a sokgyermekes családok lakáshoz juttatása tárgyában interpellált a belügyminiszterhez. *Kozma Miklós* belügyminiszter válaszában megállapította, hogy a csecsemőhalandóság elleni küzdelem terén rövid időn belül bámulatos eredményeket értünk el. A diftéria teljesen megszűnt, a tifusz pedig szűnőben van. Folyik a legnagyobb ellenség: a tuberkulózis elleni küzdelem is. A sokgyermekes családok kérdésében nagyon sokat tehet a kormány, de nagyon sokat kell tennie a társadalomnak is. Számos intézkedés történt már a multban ezen a téren és sok fog történni a jövőben is. Ezután a napirend szerint áttértek a fővárosi törvény módosítására és az ügyvédi rendtartásról szóló törvényjavaslat tárgyalására.

A január 29-iki, pénteki ülésen *László Andor* igazságügyi miniszter beszéde után a felsőház megszavazta az ügyvédi rendtartásról szóló törvényjavaslatot.

Az osztrák kereskedelmi miniszter előadása

Taucher Vilmos dr. osztrák kereskedelmi miniszter január 29-én Budapesten a Magyar-Osztrák Társaság meghívására előadást tartott a képviselőház delegációjának terében az önelváltás problémáiról. Előadásának befejező részében az előadó a nemzetközi gazdasági együttműködés szükségességét hangsúlyozta és rámutatott arra, hogy a kitiűnően bevált római gazdasági jegyzőkönyvek erős bizonyítékokat szolgáltatnak az együttműködés gondolatára mellett. A miniszter előadásán megjelent *Darányi Kálmán* miniszterelnök, aki *Rákóczy Imre* miniszteri tanácsos, a miniszterelnökségi sajtóosztály vezetőjének társaságában érkezett.

A lovasberényi választás

Január 30-án nyújtották be a lovasberényi kerületben fellépett képviselőjelöltek ajánlási ívüket. *Kommer Gyula*, a NEP hivatalos jelöltje 6291, *Griger Miklós*, az Egyesült Kereszténypárt hivatalos jelöltje 6028, vitéz *Endre László* nem hivatalos NEP-jelölt 1187 ajánlást nyújtott be.

Kozma Miklós belügyminiszter lemondott

A kormányzó vitéz lelelvi *Kozma Miklós* belügyminisztert, ezen állásából, saját kérelmére felmentette és a belügyminisztérium ideiglenes vezetésével *Darányi Kálmán* dr. kir. miniszterelnököt bízta meg, aki tovább vezeti a földművelésügyi minisztériumot is.

A távozó belügyminiszterhez lemondása kapcsán a hivatalos lap közli a kormányzó különösen melegszerű kéziratát, melyben elismerését fejezi ki a távozó belügyminiszternek munkásságáért és őt, igen értékes és kiváló szolgálatait újabb elismerésül a felsőház örökös tagjává

nevezi ki".

Vitéz *Kozma Miklós*, aki az általa mintaszertelen megszervezett Magyar Tisztviselői Iroda éléről került a belügyminisztérium székébe, ebben a nagyfontosságú állásban, aránylag rövid idő alatt sokat valósított meg a hivatalbalelékezés maga elé kitűzött hatalmas közegészségügyi és szociális programból. Új szervezeteiket, intézményeket állított a magyar közegészségügyi és szociális problémák megoldásának szolgálatába. Munkáját azonban elkedvetlenedése miatt szakította félbe és — amint értesülünk — visszatér régi helyére.

Iff vannak az adókönyvitések!

Darányi Kálmán miniszterelnök a *Nemzeti Egység Pártja* legutóbbi értekezletén tartott beszédében kiáltásba helyezte, hogy a szegényebb néprétegek közterheinek enyhítése érdekében azoknál

a hadirokkantaknál, napszámsoknál és közközeletben élőknel, akiknek egyszoba-konyhás házaikra a mult évben adómentességet engedélyeztek, az adómentességet megelvezik, vagyis az 1936 előtti időből fennálló házadóhátralékokat töröltetni

fogja, ami kétféleképpen megvalósulhat: adóhátralék törölését jelenteni.

Bejelentette ugyanakkor a miniszterelnök azt is, hogy a kamatterhek és az adóhátralékok enyhítése érdekében a kormány a közszolgáltatások után fizetendő késedelmi komat mérvét 9 százalékról 6 százalékra leszálítja.

A pénzügyminiszter ezeknek az adókönyvitéseknek a megvalósítását máris folyamatba tette és a pénzügyigazgatóságokhoz intézett rendelete-

vel az említett egyszoba-konyhás házak után az 1936. évet megelőző időből fennálló adóhátralékoknak az összeírását elrendelte s utasította a pénzügyigazgatóságokat, hogy a hátralékok törlése iránt tegyenek javaslatot.

A pénzügyminisztériumban elkészült továbbá a köztartozások késedelmi kamatainak mérséklésére vonatkozó rendelet is, amelyet a minisztertanács máris elfogadott.

A Nemzeti Bank közgyűlése

Február hó elsején tartotta évi rendes közgyűlést a Magyar Nemzeti Bank. A közgyűlésen elmondott megnyitói beszédében *Imrich Béla* dr. előnök részletesen foglalkozott az életbe léptetett deviza-felár rendszerrel, majd méltatta a falunak az ország gazdasági életében elfoglalt komoly, egyensúlyozó szerepét. A Nemzeti Bank elnökének beszédéből ezt a részt az alábbiakban idézzük:

— A mezőgazdaság vásárlóerejének javulásában ezek az intézkedések is szerepet játszottak és ezt a haladást szívesen kell fogadnunk valamennyiünknek, mert soha sem szabad szem elől tévesztelnünk, hogy ennek az országnak gazdasági, szociális és politikai egyensúlya a falusi lakosság sorsával egybe van fűzve.

VILÁGKRÓNIKA

Németország most unnepele meg a nemzeti szocializmus hatalomra jutásának negyedik évfordulóját. Az ünnepségnak az ad nemzeti jelenségeket, hogy annak keretében *Hitler* kancellár háromrészes beszédében ismertette Németországnak külpolitikai álláspontját és választott *Eden* angol külügyminiszter beszédére. Beszédbe vezető részében a kancellár visszapillantást vetett az elmúlt négy esztendőre, magyarázta a nemzeti szocializmus lényegét és hangoztatta, hogy Németországban a szuverenitást a nép gyakorolja. Öt pontból álló nyilatkozatot tett ezután *Hitler*. Elsősorban megállapította, hogy Németország jogellenységének helyreállítása kizárólag a német népre tartozott és ebből más népekre nem számított ki. Másodsorban bejelentette, hogy a jogellenység helyreállításának keretében a nép szuverenitása alá kívánja rendelni a vasutat és a birodalmi bankot, amivel a versaillesi szerződés újabb pontja válik hatálytalanná. A negyedik pont szerint érvénytelennek minősítette azt az aláírást, amelyel az akkori német kormány — kénszerhelyzetben — elismerte, hogy Németország felől a háborúért és végül kijelentette, hogy a meglepetések kora végétért Németország egyenjogú félként kész résztvenni a nemzetközi kérdések megoldására irányuló munkában. *Hitler* rámutatott ezután arra, hogy egész sereg állammal szívesen viszonyban él Németország, Franciaországgal sincsenek már ütközőpontok, s hogy hajlandó garantálni Belgium és Hollandia semlegességét és területi sérthetetlenségét. Majd kifejezte azt a meggyőződését, hogy a Népszövetség fennmaradása attól függ, részmennek-e az illetékesek a Szövetség megfelelő reformjának szükségességére.

Az igazi megbékélés előfeltételül megjelölt körülmények közt a fontosabb *Hitlernek* a Népszövetség átalakítására, a teljes egyenlőség elismerésére és a fegyverkezés kérdésének egyetemes keretben való kezelésére vonatkozó kijelentését. Végül bejelentette, hogy a jövő feladata az új alkotmány kiépítése. A spanyol nemzeti csapatok főparancsnokának hadijelentése szerint a nemzetiek az aragóniai fronton a rossz idő ellenére is tovább folytatták előretolt állásaik megerősítését.

Kép az amerikai árvizkatasztrófáról Louisville város az Ohio-folyónál

Dolgozik a halálgyár Oroszországban

Az egész világ jóérzésű közvéleménye elképedve figyelte a moszkvai szovjetbírósnak azt a minden jónak észt és emberi belátást kizáró tárgyalását, amelyet a *Radek, Szokolnyikoff, Arnold* és társai ügyében napokon át tartottak.

Az örvény, amely a szovjet lélek-háborító tanai nyomán a világot elnyelni szeretné, szörnyű pusztulást végzett a saját medrében, s áldozatait azok közül szedte, akik felkorbácsolásában eredetők részesek.

Igaz van annak a nagy angol lapnak, amelyik azt írja, hogy *ez a per tulajdonképpen már az elmeorvosok elvárása alá tartozik*. És hogy a vádlottakat azért vizik vágóhídra, hogy a *szovjetkormány katasztrofális balsikerreit ideig-óráig leplezzék*.

A forradalom felfalja saját gyermekeit. *Sztalin* a hatalmi tébolyok már arra a fokára jutott, hogy minden elpusztít, ami utját kereszteszhetné.

A moszkvai bíróság január 30-án hozta meg ítéletét az ugynevezett

trockisták bűnperében. A bíróság *tizenhárom vádlottat golyó általi halálra ítélt*. A halálra ítélték között van *Pjatakoff*, a nehézipar egykori helyettes népbiztosa és *Szerebrnyakoff* volt népbiztos. *Radek* volt népbiztos, *Szokolnyikoff* volt londoni szovjetnagykövetet és *Arnold* tíz évi börtönrre ítélték. Kegyelemre nem számíthatott senki. *Valamennyi halálra ítéltet sürgősen kivégezték*.

Moszkvai jelentés szerint január 29-én a *szovjetrendőrség letartotta Lenin övezetét és Batakov feleségét*. Ugyanakkor őrizetbe vették a *Radek-pár vádlottjainak* valamennyi hozzátartozóit is.

Ugyanakkor megbízható hírszolgálati jelentés szerint *Saratoff, Gorkij, Leningrad* és *Ivanov* környékén komoly földmivészadás tört ki. A földmivelő lakosságot elkeserítette a mindjában érezhetővé váló élelmi-szerhiány és nyíltan fellázadt. A zendülés vérfeljajlására rendőrséget és katonaságot mozgósítottak.

Az olcsó buza a népé, a drága a spekulánsé

Ugy látszik, hogy a buza árának mekledésével ismét megszaporodtak a falu éltségei. Itt is, ott is azt olvassuk, hogy elérkezett az ideje annak, hogy könnyítsunk az ipari és kereskedelmi élet terhére. De olyan hangok is hallatszanak, hogy a mezőgazdaság nem veszi ki elegendő részét az ország terheiből. Többet is elbírná, mert erősebb a válla.

S mindez azért van, mert a buza ára végre egy kicsit felemelkedett. A körülmények összetettségéből fakadóan a magyar buza két pengővel felül mozog a világpárizási áron. Az agrár-ellenes körök szerint ez azt jelenti, hogy a föld terheit szaporítani kell, a falu adóját talán emelni, mert hiszen a vidéken fenékig tejfel minden. Ez a jóságos magyar föld majd csak kivejrejtékézi mindazt, amire szükségünk van. Rajta tehát — mondják a másik oldalon — rakjuk meg a földmives váltát, mert tele van a magtára, a kamrája acélos, aranyat érő buzával. Csak ki kell hozni a zsákokat és a buza kincset ér.

Ezek a nagyhangú félreharangozások megint azt igazolják, hogy valahol valami nincs egészen rendben.

Fuj a szél, zörög a haraszt, s ezt a szelet bizonyos helyek a saját vitorlájukba szeretnék befogni.

Nem akarunk a falu védelmére kelni — bár ezt mindig megtesszük — mert hiszen erre nincs szükségére a mostani esetben. De egy kicsit mégis szembe kell néznünk az állhíresztésekkel. A józanész ember első pillanatra tudja, hogy mi az igazság ebben a nagy buzadáródban. Tudja azt is, hogy Bodó né megint másról beszél, mint amiről kellene. A lólab egész világosan kilátszik.

Azt is mondják, hogy a földmivelőnek meglehet az öröme. Drága a buza, szép ára van. Most tudzadrta dagad az erszénye. Nem pamazkodhat, mert ugyancsak sok pénz úti a markát.

Az igaz, hogy a buza jó árával öröm költözött a bajokkal küzdő falvakba. De az öröm közé hamarosan ürm is vegyült. Ha megvolna a falu **örvénye a buzája**, akkor bizony jó lenne. De a helyzet az, hogy a buza már nem a termelő kisgazda kamrá-

jában van, hanem valahol máshol, mert a csepléskor mindenki eladta. El kellett adnia úgy, ahogy kérték, mert a kamatolás, az adósság, a család megélése, az adó mind ezt követelték tőle.

Az olcsó buza a népé volt. A mostani drága már a közvetítő kereskedelmei tárházaiban van.

A jó ár tehát megint nem a falu üres zsebébe csurgott. A gazdának legfeljebb csak a könny marad, mert sirathatja, hogy ősszel olcsón eladta termését.

Azt is mondják, hogy a buza ára 22 pengő, az árpapé 18—19, a rozsa 18—19 pengő körül mozog. Mi a falu népevel azt tartjuk, hogy bár adna a jóságos Isten, hogy *mindig megtartaná ezt a 22 pengős árszintjét, mert akkor talán a földmivésember is megtalálná a maga számítási*.

Ugyanezt vallják a szakértők is, mert ez az ár azt jelentené, hogy a falu népe láthatná hasznát verejtékes munkásságának és nem a spekuláció. A 22 pengős ár mellett a termelőnek már érdemes dolgozni.

Ne féljenek tehát azok, akiknek a feje a magas buzár miatt fáj, sőt örüljenek, mert a gazdaságilag erős és talpraállott falu adhatja a boldog országot. Ha a falu beteg, erőtlén, legyengül a nemzet. Ha a falunak jól megy, akkor az ipar és kereskedelem is megtalálja a maga tisztességes hasznát.

Amikor tehát megint a falut támadják, hogy a falu az oka a drágaságnak, talán annak is, hogy a buza ára felment, akkor úgy gondoljuk,

körmérelle utni annak a spekulációnak, amely szelet vet, hogy vihart arasson.

Ne féltsék ezek az urak a föld népét, mert az jóban, rosszban megálta a helyét, hanem inkább arról tanakodjanak, hogy a saját munkásságuknak ne ehébrt adjanak, jóllehet mindig ennek érdekében szállnak sikra. Mi azt szeretnénk, ha a buza ára nemcsak akkor állna jól, amikor a spekuláció tárházaiban van, hanem amikor a gazda zsákjában. Ebben az esetben könnyen segíthetnénk a mostani alacsony mezőgazdasági napszámberéken és tisztességes kenyéret biztosítani-

nánk sok százezer mezőgazdasági munkásnak.

Lehetne ezt még sokáig folytatni. *A jó buzár sok minden jót rejt magában*. Törekedjék tehát továbbra is

a földmivészügyi kormány, amely okos külföldi szerződésekkal ezt átalmasztotta, hogy *állandó legyen*, mert akkor a falu végre lélegzethat. **Szekeres László**

Hol késik a mezőgazdasági népbiztosítás?

Az *Egészségpolitikai Társaság* háromnapos értekezletet tartott január 28., 29., és 30-án, amelynek keretében a magyar mezőgazdasági népbiztosítás kérdésével foglalkozott. A tanácskozást *Végváry József* dr. országgyűlési képviselő nyitotta meg és hangoztatta, hogy az értekezlet a magyar nép millióit akarja megsegíteni, ezért tető alá kívánja juttatni

a mezőgazdasági munkásság biztosításának ösztendező óta vajudó problémáját.

Ezután előadást tartott *Féja Géza*, az Egészségpolitikai Társaság alelnöke: „A magyar parasztság sorsa” címmel. A mezőgazdasági népbiztosítás tárgyában részletes előterjesztést *Antal Lajos* dr. főorvos, a társaság elnöke tett. Véleménye szerint a falusi népbiztosítást úgy kell megalkotni, hogy *abba a magyar falu népe — huszholdas földbirtokig — mind beletartozzék*. Ily módon 4 millió 160.000 emberről történék gondoskodás. A biztosítás határvonalát *havi 300 pengős jövedelem* lenne.

A hozzászólások során *Steuer György* ny. államtitkár hangoztatta,

hogy a kormányzatnak meg kell állapítania a mezőgazdasági munkások létminimáját. A tanácskozás második napján a megvalósítandó *mezőgazdasági népbiztosítás szervezetét* tárgyalták. Akörül is folyt a vita: vajjon melyik sürgősebb: az öregségi, vagy az egészségi biztosítás. A vitában sokan résztvettek, köztük *Baross Endre, Krúdy Ferenc* és *Jenes András* országgyűlési képviselők is.

Az értekezlet tanácskozásai január 30-án fejeződtek be *Béldi Béla* országgyűlési képviselő elnökelete alatt. A vita végére maradt a kérdés, miként lehet biztosítani a kezdetű szükséges *negyvenmillió pengőt?* A birtokosok és a munkavállalók által együttesen fizetendő *járadékokkal*, vagy a *előadók bevezetésével?* A vélemények megoszlottak. Javaslatot tettek a *mezőgazdasági munkafelügyelet* megszervezésére is. *Agoston Béla* dr., a népbiztosítás gazdasági területeit világitotta meg.

Végül határozati javaslatot fogadtak el, hogy *törvényelőkészítő bizottságot* alakítsanak és az anket anyagát eljuttassák a törvényhozás mindkét házához.

Negyvenegy községben tart tanfolyamot a debreceni gazdaságkamara

A *Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara* (Debrecen) a téli hónapokban, amikor a mezőgazdasági munkák szüneteltetése és a hosszú téli esték időszűrévé teszik, a kisgazda és a földmivésnép mezőgazdasági szakmireteinek fejlesztésére és fókuszára törekszik. Ezévbén a földmivészügyi miniszter anyagi támogatásával a kamarai népies szakoktatási munka fokozott arányú teljesítésére nyílt lehetősége a kamarának, úgy hogy

a téli hónapokban 41 községben rendez tiznapos tanfolyam-szerű előadás-sorozatokat s több száz egyes szakelőadást tartanak a kamara előadói a tiszántúli községekben.

A *Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara* a szakmiretterjesztés terén kettős feladatot tűzött maga elé. Egyfelől a mezőgazdasági termelés eredményesebbé tételéhez szükséges alapvető tudnivalókat kívánja népszerűsíteni s a kisgazdaközönség minél szélesebb rétegeinek közkincsévé tenni, másfelől olyirányú tájékoztatást törekszik nyújtani, melynek eredményeként a kisgazdák oly termelési ágakkal foglalkozhassanak, melyek révén jövedelmüket fokozhatják. Az *utóbbi feladat tulajdonképpen a termelés irányítását is jelenti, mely eredményesen csak a mindenkori értékesítési lehetőségek mérlegelése alapján történhetik*. A Kamara szakmiretterjesztési munkásságát mindenütt

a helyi viszonyokkal ismerős, szakképzett és gyakorlatlan rendelkezés előadókkal végezteti

s azt tapasztalja, hogy az iskolai oktatással és hosszabb tanfolyamokkal szemben előnyösebb a *rövidebb előadás-sorozatokkal dolgozó szakmiretterjesztési módszer* mert kizárólag csak azt a szűkebb tárgykört kell ismertetni, ami az adott helyen és esetben a gazdákat közvetlenebb érdeklí s így sokkal gazdaságosabban s a hallgatóságra eredményesebben lehet az egyes kérdéseket az irántuk érdeklődő gazdáltereknek tudomásra hozni.

Ismerős kép: földalatti fedezék a spanyol fronton

SZÖVETKEZETI ÉLET

A hitelszövetkezet a falu pénzügye

Annak ellenére, hogy ma még nem állnak rendelkezésre a hitelszövetkezeti hálózat 1936. évi üzleti tevékenységének pontos és mérlegszerű adatai, annyi máris megállapítható, hogy az 1936. esztendő igen eredményes volt a hitelszövetkezeti hálózat szempontjából. A lassu, fokozatos, de állandó fejlődés és megerősödés jegyében folyt le a múlt év, szaporodott a hitelszövetkezetek taggallamánya s a hitelszövetkezetek jelentős szerepük új kölcsönökkel is támogatták a kisembereket.

A hitelszövetkezetek annál nagyobb sikerrel működnek, minél több tőke áll rendelkezésükre. Ez a kétségtelen igazság egyáltalában nem sorozza a hitelszövetkezeteket a kapitalista jellegű üzleti vállalatok közé, mert ennek az igazságnak egyszerű magyarázata az a tény, hogy a hitelszövetkezetek pénzzel, tőkével dolgoznak s így természetesen, hogy üzleti feladataik teljesítéséhez tőkére van szükségük. Ebből az igazságból kell merítenünk az új esztendőre vonatkozó tanulságokat. Törekdünk tehát arra, hogy az új évben legyen minden hitelszövetkezet a maga falujának, a maga községének pénzügye, hitelforrása és pénzügye nélkülítő szerve!

Mit jelent az a célkitűzés? Első sorban azt, hogy minden hitelszövetkezetnek arra kell törekednie, hogy a faluban feltalálható és rendelkezésre álló legapróbb tőkéket és pénzeszközöket is a maga tőkének gyarapítása céljából megszerezze. Meg kell győzni a falvak lakosságát arról, hogy a hitelszövetkezeteknél való pénzelhelyezés nyújt kizárólag biztosítékot arra nézve, hogy az ott elhelyezett pénzek a községben maradnak s a község lakosságának érdekeit szolgálják. A hitelszövetkezeteknél elhelyezett pénzek nem vándorolnak a városokba s nem szolgálhat idegen gazdasági tényezők érdekeit. Másrészt azonban arra kell törekednie a hitelszövetkezeteknek, hogy az így megszerzett tőkét birtokában ügykezesen a község lakossága részéről támasztott minden jogos, észszerű és méltányos hiteligényt kielégítsék. Ezt a feladatot a hitelszövetkezetek persze csak akkor teljesíthetik, ha maga a község, mint politikai testület és a község lakossága is minden felesleges pénzt a hitelszövetkezetnél helyezi el és minden hitelügyletét, minden, a pénzügyi ügylet körébe vágó ügyét a hitelszövetkezeteken keresztül bonyolítja le.

Ezeknek a feltételeknek fennforgása esetén, amelyekkel céltudatos és kártató propagandával érhetünk el, megvalósíthatjuk az újév törekvését: *Legyen a hitelszövetkezet a falu pénzügye!*

Jó hangszerezen játszani a legnagyobb élvezet. Elsőrangú igazán olcsón Reményi országos híri hangszerezen vásárolhat: Budapest, VI/15. Király-utca 58-60. Kérjen díjmentes, 51. számú árjegyzéket, abból választhat.

Elsődendő

szőlőoltványokat

hazai sima és gyökeres vesszőket nagy választékban ajánlunk. Telepem Ábasáron legnagyobb és legismertebb; a kiszáradást számla és szávtartósság mellett végzem. Mindezt a viszont az Ábasári községi előjáróságok, valamint a Gyöngyösi Bank R. T. igazolja. Árjegyzéket kívánatra ingyen küldök. Tavaszi szállításra rendelést naponta felveszek. Szabó István, szőlő- és szőlőoltványtermelő, Ábasár, Szent Imre-ter 368. Heves-megye.

Falú-Gazdaszövetség

Elnöki tanácsülés a Falú-Gazdaszövetségben

Január 30-án tartotta elnöki tanácsülését a Falú-Gazdaszövetség, amelyen jelen voltak Mayer János elnök, ny. miniszter; Bernát István, a Nemzeti Bank alelnöke, a Szövetség tiszteletbeli elnöke; Schandl Károly dr. társelnök, országgyűlési képviselő, az Országos Központi Hitelszövetkezet alelnök-vezérigazgatója; Krúdy Ferenc alelnök, országgyűlési képviselő; Bertk Gyula v. országgyűlési képviselő; Csizmadia András országgyűlési képviselő; Kódn Károly ny. államtitkár; Szabó Sándor v. országgyűlési képviselő; Weis István az OTI ny. vezérigazgatója; Wüschner Frigyes, a Hangya szövetkezeti központ vezérigazgatója, elnöki tanács-tagok; a Szövetség tisztikara részéről pedig Teógyes István dr. ügyvezető igazgató és Szekeres László dr. h. igazgató. Az elnöki tanács foglalkozott a földreform során földhöz jutottak terheinek rendezésével, továbbá a falusi lakosság kórházi ápolási költségének ügyével, valamint a kormányknak falusi népházak szponzorálására vonatkozó tervével. A kérdésekkel kapcsolatban megindult beható tanácskozások után az elnöki tanács elhatározta, hogy azokat a legközelebbi választmányi ülés napirendjére tűzi és e fontos kérdések rendezése végett javaslatát a kormány elé terjeszti.

Dunántúli gazdaértekezlet Szombathelyen

Jelentettük, hogy a Falú-Gazdaszövetség a Felsődunántúli Mezőgazdasági Kamarával és a Vas megyei Gazdasági Egyesülettel karöltve február 6-9-én, kedden délelőtt, nagyszabású gazdaértekezletet tart Szombathelyen. Az értekezlet elnöki megnyitóját Mayer János ny. miniszter mondja; utána Schandl Károly dr., az OKH alelnök-vezérigazgatója, tart előadást Falvaink jövője a gazdasági válság után címmel. Ezt követi Matfey Jenő dr. tisztiorvos előadása a falusi egészségvédelem kérdéséről. Ezután sorra kerülnek a legégetőbb agrár-problémák, ugymint a kórházi ápolási költségek és az őrési várnok magassága; a mezőgazdasági cseldek és munkások aggkori gondozása, valamint a mezőgazdasági munkabérmegállapító bizottságok hatáskörének újabb megállapítása. Mindezek a kérdések a legközelebről érintik az ország agrárlakosságát, éppen ezért a szombathelyi megmozdulás iránt rendkívül nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Gyűlések Kiskunlacházán

A múlt héten tartotta évi közgyűlést a kiskunlacházai gazdakör, majd ezt követte az ottani faluszövetségi fiók közgyűlése. A gazdakör közgyűlésén a Központ képviselőtében részt vett Teógyes István dr. ügyvezető igazgató is. A falusi lakosság érdekében működő két szervezet egyetértő munkásságát legjobban bizonyítja az a körülmény, hogy gyűléseiken kölcsönösen képviseltetik magukat, így a gazdaköri összefogott jelen volt Tóth József, a helyi Faluszövetség elnöke.

Mezőgazdasági népbiztosítás!

Az Egységpolitikai Társaság háromnapos értekezletén Agoston Béla dr. a Falú-Gazdaszövetség titkára előadásában rámutatott arra, hogy a mezőgazdasági munkásság és törpebirtokosság mai helyzete parancsolólag előírja, hogy egészségvédelmének minél teljesebben kiépítsük. A mezőgazdasági népbiztosítás megvalósításának előfeltétele a munkanélküliség megszüntetése földbirtokpolitikai intézkedésekkel, a termelés beteljesítésének növelésével, új, eddig ke-

vésés kihasználható termelési ágak fokozottabb felkarolásával, a gazdasági ismeretek széleskörű kiterjesztésével és általában cselekvő gazdaságpolitikával. Stürögység szempontjából első sorban az orvos-, gyógyszer- és kórházellátás valószínűleg meg, valamint az anya- és csesemővédelem keretében a terhes anyák segélyezése. Rámutatott a zöldkeresztes mozgalom jelentőségére és fontosságára is. A mezőgazdasági népbiztosítás terheit az érdektel társadalmi réteg egymagában vállalni nem képes és nemzetünk fennmaradásának érdekében az

Az aldebrői kézimunkatanfolyam záróünnepélye

Gyertyaszentelő Boldogasszony napján zárult Aldebrón a Falú-Gazdaszövetség kéthónapos háziipari tanfolyama, amely Véghe Ilona mesternő vezetésével az igen szép eredményeket mutatott fel. A záróünnepélyt összehozták kiállításra összerendelték a kulturháza a falu apraja-nagyja, hogy gyönyörködjenek a résztvevők által készített csipkék, himzések, szobnőlt-szob szöttek, horgolt és kötött pulloverek, sálak izléses és színpompás összeállításában.

Az ünnepélyt a Himnusz hangjai vezették be, amely után Szigili Márton községi bíró nyitotta meg a kiállítást. Örömmel állapította meg, hogy a község leányai s asszonyai — annak ellenére, hogy Aldebrón tanítónő hiányában az iskolában évtizedek óta nem volt kézimunkaoktatás — rövid két hónap alatt meglepő közügyességre tettek szert s igen nagy előhaladást tettek egy kézimunka, mint a szabás-varrás terén. Hálás szavakkal tolmácsolta a község közönségét a Falú-Gazdaszövetségnek, amely az első hívó szóra segítségükre sietett és a tanfolyam megrendezésével lehetővé tette, hogy szép és hasznos munkával gyarapítsák tudásukat, fejlessék izlésüket a falu asszonyai s leányai.

Szigili Márton községi bíró megnyitó szavai után Plósz István országgyűlési képviselő fejtekte ki a háziipar nagy jelentőségét, hangsúlyozta, hogy az a munka valamikor még jelentős jövedelmet biztosított a tanfolyam szorgalmas növendékeinek, majd Mednyánszky Mihály román k. plébános mutatótt rá közvetlen szavakkal, hogy a leányok munkakészsége, közügyessége a földbirtoklás és közpénzrel is biztosabb hozomány. A tanfolyam résztvevőinek nevében köszöntö meg ezután az egyik növendék Véghe Ilona mesternőnek azt a lelkes ügybuzgalmát és szeretetét, amellyel a tanfolyam sikere érdekében két hónapon át fáradozott, majd Szekeres László dr., a Falúszövetség h. igazgatója, üdvözölte az iparügyi minisztérium képviselőtében megjelent Petényi Ferenc háziipari felügyelőt és köszönetet mondott a faluvezetőknek, hogy a Szövetség munkáját új megújított támogatották. A lélekemelő ünnepély a Hiszekegy hangjai mellett ért véget.

A kiállításban megjelent vendégek tiszteletére a községi előjáróság ünnepi disztribúciót rendezett, amelyen résztvettek:

A m. kir. iparügyi minisztérium képviselőtében Petényi Ferenc háziipari felügyelő, a Falú-Gazdaszövetség képviselőtében Szekeres László dr. h. igazgató és Kánya Terézia, a női szakosztály vezetője, Plósz István országgyűlési képviselő, Kriesztian Inre v. képviselő, Lieszkovszky Ernő községi főjegyző és neje, Tarany János aljegyző, Mednyánszky Mihály plébános, Szigili Márton községi bíró, Véghe Ilona tanfolyamvezető, id. Sveczer György, Kresz Já-

egész magyar társadalomnak és gazdasági életnek áldozatot kell hoznia, hogy az mielőbb megvalósulhasson.

Tisztújítás Hajduböszörmény-Bodán

Január 10-én tartotta a Falú-Gazdaszövetség Hajduböszörmény-Bodai fiókja évi rendezés tisztújítói közgyűlését. Az új vezetőség tagjai a következők lettek: Elnök: Valkó János; alelnök: Borsi Sándor; titkár: Kovács János; pénztáros: Kardos Lajos; könyvtáros: Biri Sándor; ünnepélyrendező elnök: Angyal István; számvizsgáló ellenőrök: Biri Márton és Tóth Péter; végül házigazdónk: Szegei István.

Az aldebrői kézimunkatanfolyam záróünnepélye

nos, Károly István, ifj. Sveczer György, Sveczer Gábor, Jákló Sándor, Márton György kisbirtokosok és Jákló Márton községi törvénybíró. Az ünnepi ebéd a legjobb hangulatban folyt le és elnök Mednyánszky Mihály plébános mondott a vendégeknek pohárköszöntőt. K. T.

GAZDATUDÓSÍTÓ

Legelőt a községeknek

A Tiszajobbparti Mezőgazdasági Kamara (Miskolc) ezidig 610 községből adatokat gyűjtött az egyes községek legelőviszonyairól és a begyűjtött adatokból kitétt, hogy 114 községnek egyáltalán nincs legelője és 30 esetben a legelő nagysága oly csekély, hogy a lakosság számára hiányos, illetve az állattalálomnyhoz viszonyítva, egyáltalán nem jelent tényleges értéket. A kamara törekvése arra irányul, hogy mód nyújtsanak a községeknek, illetve a birtokosoknak a költségvetés kapcsán arra, hogy kielégítő nagyságú legelőt, vagy egyáltalán közlegelőt hozhassanak.

A vagyonváltás buza februári ára

A pénzügyminiszter a mezőgazdasági ingatlanok vagyonváltásában felelősen fizetendő buza árat a földmiveltésügyi miniszterrel egyetértésben február hónapra mértérmésként 21 (huszonegy) pengőben állapította meg.

Dohánykerteszköz-tanfolyam

A M. Kir. Dohánytermelési Kiszérlő Állomással kapcsolatos Dohánykerteszköz-tanfolyamok egyéves dohánykerteszköz-tanfolyamra pályázatot hirdet. A tanfolyam célja a dohánytermelő gazdaságok részére értelmes, kötelezőssé megfogalmazott, megalapozott szakmiretelítő bíró, emellett vallásos, erkölcsös és minden tekintetben hazafias érzelmi dohánykerteszközök, dohánykerteszköz-vezetőknél, dohány-munkafelügyelőknek a nevelése, képzése. A dohánykerteszközök egyéves tanfolyam 1937 március 1-én kezdődik és 1938 február 24-ig tart. A dohánykerteszközök felvehető első sorban dohánykerteszközök, dohánytermelő kisgazdák, illetve gazdaságok. Az esetben, ha betöltetlen hely marad, a dohánytermeléssel foglalkozó gazdaságok egyéb alkalmazottainak fiait is felvehetők. A felvételt iránti kérvényt február 15-ig kell az illetékes dohánybirtokos hivatalhoz benyújtani. A beíratási díj 5 pengő, az eszköz- és butorhasználati díj egész évre 20 pengő. A dohánykerteszközök a M. Kir. Dohánytermelési Kiszérlő Állomáson minden munkát tartoznak elvégezni, amiért teljes ellátást kapnak. A felvevőre vonatkozóan felvilágosítást ad a M. Kir. Dohánytermelési Kiszérlő Állomással kapcsolatos Dohánykerteszközök Igazgatósága, Debrecen-Pallag.

Olecs influenza-kinin. A helygyminiszter az influenza megelőzésében sokfelé bevált kinin kész eladási árát a gyógyszerész-társadalom önzetlen felajánlása alapján az eddigi árunk körülbelül felére szállította le. Február elsőlétől kezdve három héten át influenza-kinin elvezetés alatt 5 centigrámmal kinint 2 fillérért lehet kapni minden gyógyszerárban. Ez az ár a kinin onkológiai árának felel meg.

GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

A bor megtörésének

többféle fokozata van. Legkevésbé veszedelmes foka, amidőn a borban *péhelyszerű* anyagok uszálódnak, melyek azonban egy-két lefejtés után a hordó fenekére üllepednek s ekkor a bor megtisztul.

Erősebb foka a megtörésnek, amikor a bor a zavarodáson kívül elveszti eredeti színét: barnás színűvé, sőt sötétbarnává változik, továbbá jellegzetes, égetett cukorra emlékeztető íz nyer. Az ilyen borokat már nem lehet egyszerű fejtés által megjavítani, mert többszöri fejtés után is újra megtörnek.

Legerősebb foka a megtörésnek a *fehete törés*, melynek hatására a bor olyan sötétszínűvé változik, mintha tintanemű anyaggal lenne keverve.

Megtörés fordulhat elő úgy a fehér, mint a vörös boroknál. A vörös borok megtörése még veszedelmesebb, mint a fehéreké, az előbbieknél ugyanis néha előfordul, hogy a megtöréssel az összes festőanyag kiesik a borból s csak olyan sillerforma marad.

Általában minden bor ki van téve a kisebb-nagyobb foku törésnek. Tapasztalat szerint az erősebb borok könnyebben megtörnek, mint a gyengébbek. Sőt ugyanazon vidék borainál is a jobb fekvésű szőlő terméséből készült bor inkább hajlandó a megtörésre, mint a rosszabb fekvésű szőlő terméséből nyert gyengébb minőségű.

Némelyek szerint a szőlő megszáradása vagy rothadása a törés közvetlen oka, mások szerint pedig fontos tényező a bor megtörésénél a szabad savak mennyiségének csökkenése; ez utóbbit szerint a kevés savat tartalmazó, lágy, nem éles, fanyarizú borok a megtörésre hajlandóbbak, mint a nagyobb savtartalommal bírók.

A megtörést — úgy látszik — alacsonyabb hőmérséklet is elősegíti, mert a hideg pincékben leggyakoribb a megtörés. Valószínűvé teszi e feltevést az a körülmény, hogy a törési csapadék egy része oldatba megy, ha a törött bort melegbe helyre visszazuk.

A *fehete törést* kétségkívül az a vas ízű szőlő, mely esetleg a vas-énekyektől, a hordó aajtáin levő vas-csavartól, esetleg derítő-vasból oldódott fel a borban. Ezért lehetőleg kerüljük a borkezelésnél a vaseszközöket: facsapokkal fejtjük a bort, fakéverővel kavargatjuk, stb. A bor savtartalmát által egy feloldott vas-csersavval egysülve — oxigén jelenlétében — fekete, tintaszerű festőanyagot ad.

A feketetörésben levő bor csapadéka hosszabb idő alatt magától is leülepszik, a megtisztulást azonban derítéssel gyorsíthatjuk.

A barnatörésben levő boroknál a megtisztulást a kénezett hordóba átfajtással és derítéssel siettethetjük. Csersav és szelatin, tojáshéjra vagy tej az alkalmas derítőszerek. De célszerű előbb próbaderítést eszközölni.

A tyukok, ludak és kacsák

Gyakran már januárban tojni kezdenek. Amennyiben akad megfelelő kotlók, akkor iltessük is meg azt, mert a korán keltetett libák és kacsák a legjobbak lesznek. De már csirkéket ilyen korán csak akkor érdemes keltetni, ha azokat fiatalon pesenyének el akarjuk adni. A tél közepén kelt jérének ugyanis rendszerint nyáron kezdenek tojni, de ősszel, korán télen vedleni kezdenek és a legfontosabb téli időben tojástermelésük szünetelni fog. Csak a nehéztelti tyúkfajták képeznek itt kivételt: ezeknek kifejlődéséhez ugyanis hosszabb időre van szükség.

A multban gazdaságaink nehezen oldották meg a korai csirkék nevelését, mert nem akadt korlójuk s így erről a gazdaságos eljárásról le-

keltt mondanok. Hála és elismerés földművelésügyi kormányzatunknak, ma már kaphatnak az állami keltető-állomásokról napos csirkéket, melyeket otthon, alkalmas szobában, konyhában, pincében vagy istállóban kotló nélkül is nevelhetnek addig, míg azok 6—8 hetesek lesznek s így piacon értékesíthetők. Minél korábban jelenünk meg velük a piacon, annál nagyobb árat kapunk értük. Kérjünk tehát levélben mielőbb az állami keltető-állomásokról napos-csirkéket. Ilyenek vannak *Kaposvárott, Hódmezővásárhelyen, Kecskeméten, Nyiregyházaán és Békéscsabán*. A csirkék darabjært 18—24 fillért kell csak fizetni. Az állomások egészséges tenyészetekből vásárolják a kikeltendő tojásokat s így minden remény megvan arra, hogy a kis csirkék minden baj nélkül felnőnek. A csirkékkel együtt ingyen küld a keltető-állomás egy kis füzetet, melyben elő van írva, hogy kotló nélkül hogyan kell nevelni a kis csirkéket.

Apró jótanácsok

A tehének zömét a tél végén folyassuk be, mert így november-december havában ellenek a tehének, amely esetben legtöbb tejet várhatunk tőlük. A fiatal borjakat etessük bőségesen fehérjésűs abrakkeverékek és jómínőségű szénával, hogy a fiatal állatok növekedési képességét gazdaságosan kihasználhassuk. Az egy évnél idősebb növendékmrnhák takarmányozásánál takarékoskodhatunk, mert itt nem nagy baj, ha az állatok télen kissé megvékonyodnak, a májusi legelő majd helyrehozza.

ASSZONYOKNAK, LEÁNYOKNAK

Mit főzzünk a betegeknek?

Sokan fordulnak hozzánk azzal a kérdéssel, hogy közlőnk *diétás* ételrecepteket, a legtöbb esetben azonban nem közlök velünk azt, hogy milyen betegségben szenved az, akinek részére a recept kellene és az orvos milyen diétát írt elő neki. Diétás táplálék alatt ugyanis olyan ételrecept értünk, amelyek tömény, könnyen emészthető, jól felszívható formában tartalmaznak fontos tápanyagokat, vagy pedig hiányoznak belőlük bizonyos anyagok (fűszer stb.), amely anyagokat a beteg szervezetétől tanácsos elvonni. Aszerint, hogy milyen betegségben szenved az illető, különböző diétát ír az orvos elő, mert másképp kell táplálkoznia egy cukorbetegnek, mint egy vesebetegnek, másként tüdőbetegség és vésrögzőség, mint ideges bántalmak esetén. Mi tehát csak abban az esetben adhatunk diétás recepteket, ha pontosan közlök velünk, hogy milyen ételreceptet fogyasztást írt elő az orvos s azokat az illető nem tudja elkészíteni.

Ha beteg, vagy lábadózó van a háznál, a háziasszonyok mindenestre kétszeres gondot kell az ételreceptet elkészíteni és ügyelni arra, hogy a beteg kosztja változatos legyen, mert csak így eszik jó étvágyal és így fog erőse lenni. Lázas betegek csak folyékony ételt adjunk és lábadózónak is csak könnyen emészthető ételreceptet, amelyek sok tápanyaggal rendelkeznek. Ilyenek az erőleves, besinált leves, püréleves, árpakásaleves, rántottleves, husfélék közül a párolt csirke vagy borjúhús, vesepecsenye, tésztafélékből a piskótatészta, tojáskrém, különféle feljuttak és kochok, madártej, almakompót. A főzelékeket csak passzírozva adjuk a betegeknek, így spenótot, zöldborsót, sárgarépat, burgonyapürét. Az ugynevezett diétás tápszerkészítményekkel szemben elővigyázatosságnak kell lenni, mert azoknak valódi tápértéke

Gyenge, fejlődésben elmaradt őszi vetések feljavítására

PÉTI SŐ nélkülözhetetlen!

A gyümölcsfáknak esetleg sűrűn álló koronáigat ritkíthatjuk fagymentes időben. Ezzel a munkával inkább nagyobb és kevesebb munkát vágjunk ki! A kisebb ágak, gallyak kivágása avagy ágaknak visszanyerése, a fákat még sűrűbb korona nevelésére kszélteti. Kivágandók a beteg, száraz ágak is. Ilyen esetben mindig egészséges, élő faszövetig történjen a visszanyerés. A termőfák koronáját nyessni nem kell. Ezeknél a koronáigakat ritkítsuk a kellő fokig. Csupán az őszibarackfákat kell étiük végéig, évről-évre rendszeres nyessében részesíteni; de nyesséülkkel várjunk áprillist, mert télen a rügyeknek szűkségszerű felismerése nehezebbé ütökzik. A tél hidegek, őmeosok is még sok rügyet elpusztíthatnak. A fákon éjtett vagy talált beszék felületét vágjuk simára és egy óra hosszúságig főzzet kátránnyal azonnal kenjük be. Ha ezt elmulasztjuk, úgy járunk vele, mint a lyukas foggal, odvas lesz a fa és idő előtt elpusztul.

Ha az utak járhatóak, akkor hordjuk ki az istállótrágyát a már előzőleg felugrólt földekre. Ezt a munkát különösen azok a gazdák végezhetik el könnyen, akik a tavaszi vetések befejeztével kihordták a trágyát a külső telepekre, a trágyázandó területek szélére. Ha azután a tél folyamán megenyhül a fagy s ismét lehetségessé válik a szántás, az előzőleg ékkent kihordott s elteregtetett trágyát siesünk középnyelven alászántani. A trágyát sohase hagyjuk a szántóföldön kupacokban, mert ezzel a kártékony bujafoltoknak keletkezését mozdítjuk elő.

Tenyészállatbeszerzési kedvezmények a Mezőgazdasági Kiállításon

A március 17-én megnyíló Országos Mezőgazdasági Kiállításon a tenyészállatbeszerzés ebben az évben a következő nagyrértű rendkívüli kedvezmények szolgálfák: A kiállításon vásárolt tenyészállatok hazaszállításának vasuti fuvardíját teljes egészében a rendezőség fogja viselni és csak a fuvardíjon kívül felmerülő kisebb költségek (állatorvosi díj, esetleg a kísérő díja) fizetendők meg. A kiállítás vásári forgalmának további értékes támogatását jelenti, hogy a földművelésügyi minisztérium a magántenyésztők számára kedvezményes tenyészállatbeszerzési hitelt engedélyezett. Aki ezt a hitelt igénybe óhajtja venni, igénylését legkésőbb február 25-ig jelentse be a rendezőbizottságnál (Budapest, IX., Közteltelek-utca 8.). Végül rendkívüli kedvezményben fognak részesülni a kőszégek és közbirtokosságok vásárlásai is, amennyiben a földművelésügyi minisztérium a gazdasági felügyelőségek közbejöttével történő vásárlásaiknál az apaállatok vételárából 20 százalékgig terjedhető, átlagban 15 százalékgig rendkívüli árvisszatérítést engedélyezett.

A tavaszi vetés munkeszükségét hozzuk rendbe, pótoljuk azok hiányait még a munkaidény bekövetkezte előtt. Tisztítsuk ki tavaszi vetőmagyainkat, végezzük be azok rendes rostálását akként, hogy úgy a gyommagvakat, mint a léha szorult szemeket távolítsuk el vetőmagyainkuktól, mert egészséges őrásít, egészséges, gyors fejlődésű növényeket csak normálisan fejlett mag után várhatunk. Kukoricából csak olyan csöveket válogassunk vetőmag órájra, amelyek a fajta jellegét legjobban magukon viselik. A csövek két végéről származó magot morzsoljuk le külön etetésű vagy eladási célra s csupán a csövek közepéről, az egyenes sorokról származó magot morzsoljuk le vetőmagoknak. A beszerzett tavaszi vetőmagok megvársításával ne késlekedjünk! Aki csak teheti, nemesített vetőmagot szerezzen be és pedig olyan fajtaikat, amelyek az illető vidék termelési viszonyainak legjobban megfelelnek. Lohé-re és lucerna-vetésünkhöz kizárólag államilag ólomzáró, magyar származású vetőmagot használjunk, tehát gondoskodjunk kellő időben arról is. Ne vásároljunk here- és lucerna-magot olyan kereskedőtől, aki a magot nyitott zsákból kinádjja vételre, még ha a zsákon rajta van is az állami ólomzár. Ma már kisebb, 10—20 kilós államilag ólomzáró zsákokban is kaphatók a heremagvak, tehát a kisgazda is hozzájuthat ezekhez. Ne vegyünk továbbá olyan heremagvakat, melyek eosinfestékekkel zöldre vannak festve, mert a megfestés annak a jele, hogy az déli országokból származik.

ADÓNAPTÁR

Február 15-ig: Az együttesen kezelt köztartozások az 1937. év I. negyedére esedékes (ált. ker., társulat) adó, jövedelem-, vagyon-, ház-, földadó) részlete befizetendő. A befizetés mindaddig, amíg az 1937. évi adókievítés nem történt meg, az 1936. évi adókievítés szerint teljesítendő.

Február 28-ig: Be kell adni az általános kereseti-, jövedelem- és vagyonadóbevallásokat. Be kell adni az adóhivatalhoz (ker. Adófelügyelőséghez) ezen bevallásoknak március hó végéig való beadhatására a halasztás iránti kérelmet, amelyre 2 P bélyeg jár.

Ételreceptek

Fehéroleves. Hat szemlelyre számítva, 14 dekagramm nyegszemű árpadarát puhára főzünk: beleadunk egy tojás sárgáját, két kanál tejfölt és melegen tálaljuk be.

Vadász-sült. Vesepecsenyének leszűk a bőnyét, kicsonatozzuk, megsózzuk, megborsozzuk és szalonával meg sárgaréppával szép sűrűn megtöltjük. Lábasba gyökert, vöröshagymát és zsirt teszünk, beletesszük a vesepecsenyét és lefakára barnára pároljuk. Mikor már puha, kevés levest és tejfölt öntünk rá, szeletekre vágjuk, a levet rászűrjük és körülötte ásztrale adjuk.

Császárpirtólt. Hat darab vajaskifli vékony karikákká vágunk, eszében elkeverünk két tojást és meglocsolgatjuk vele a kifliszeleteket, majd forró zsirba vagy vajba téve, tűzön megpirítjuk azokat. Ekkor ráteszünk még cukrot, mazsolt, fahéjat és kis darabig együtt pirítjuk.

Kánya Terézia.

H I R E K

Házunk fölött...

Házunk fölött magasan száll a daru.
Az én szívem, hej! de nagyon

[szomorú]

Még egy garast sem ér az én életem,
Betegágynban fekszik a szép kedvesem.

Doktor uram, a jó Istenre kérem,
Hallgassa meg egyetlen egy kérésemet.
Bánatomon, hogyha akar, segítsen:
Gyógyítsa meg a rózsámot émekekem.

MÁRTON ANTAL
(Somogyvár)

Jegyesemhez...

Kalapomnál fehér mirtuszokbréta,
Pirosröze, ki jegyül tűzte oda.
Három ága, harminchárom levele,
Három éves szerelmünknek a jele.

Kalapomnál fehér mirtusz a virág,
Bánom is én akármil mond a virág.
Mert azt a szót elviszi az őszi szél,
De az igaz szerelem az mindig él.

Kalapomnál fehér mirtusz nem [mályxi,
Szép kedvesem nem soká leszel árva.
Reménységünk ha majd volóra válik,
Tied leszek s éjünk együtt sokáig!

KÖVÉR BALÁZS
(Sajóvelezd)

Egy szép virág...

Egy szép virág
bontogatja lelkemben illatát,
szent vágyódás; a boldogság anyyula,
szálljon a földre s derüljön átala
minden szenvedő szívben üdvösgár,
Legyen a föld üdv, béke honja már.

A szerelem
mindenkinek menyországa legyen.
Örömmámor lengje át a világot,
munkásméh leljen el minden virágot,
tejjel-mézsel folyó bő Kánaán
legyen honunk s csillag a meny

MAJZIK VIKTOR
(Nagykőrös)

Metszi arcomat a szél...

Metszi arcomat a szél.
Eljött hát a hideg tél.
Jégvirágok csoportja
Virul ablakaimba.

Bekergeti a hideg
Kintről az embereket.
E' cudar tél mit nekem:
Engem melegít szívem.

BÜI JÁNOS (Kocs)

'Amikor egy csöndes éjjel...

Amikor egy csöndes éjjel elbúcsúz-
[tam Tőled,
Kőszá szellő sem hozott hírt már többé
[felőled,
Könnyű szívvel azt gondoltam, elfe-
[ledlek Téged,
Kitörölöm a szívemből a halovány ké-
[ped.

Azt hittem, hogy nélküled is boldog
[tudok lenni,
Azt hittem, hogy más kislányt is tu-
[dok majd szeretni.
Azt hittem, hogy nekem nyílik virág
[minden ágon,
De már régen szertefoszott e csalóka
[álom.

Hába is nevetgélnek szemembe a lá-
[nyok,
Egyik sem tud adni nekem igaz bol-
[dopságot.
Csak visszasír lelkem hozzád, ha gyö-
[tör a bánat,
Szívem első szép szerelme, meghalok
[utánad!...

IFJ. HORVÁTH GYÖRGY
(Nagybátony)

Kitüntetett községi bíró. A kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére Terbe István kiskunmajsai községi bírónak hivatali két évtizeden át kifejtett érdemes közvatali működése elismerésül a magyar bronz érdemkeresztet adományozta.

Telepítés, népsűrűség, birtokmegosztás. Nemethy Béla dr., a birtokstatisztikai irodalom régi munkása, két érdekes tanulmányt írt legújában. Az egyiket a Magyar Statisztikai Szemlébe, a másikat a Magyar Gazdák Szemléjébe. Mindkettőben értékes és érdekesen csoportosított adatokkal világítja meg a népsűrűség és birtokmegosztás összefüggését, bizonyítandó a telepítés szükségességét. Különösen meggyőzőek a kérdés kitünő ismerőjének azok az adatai, amelyek szerint azokban a vármegyékben, ahol a nagybirtok aránya 20 százalékon felüli, a mezőgazdasági népsűrűség — négyzetkilométerenként — 61,2, ahol pedig 20 százaléknál kisebb a nagybirtok aránya, ott a népsűrűség 70 lélek. A szerző nagyon hasznos munkát végzett a részletes szám adatok összehasonlításával és igen használható, kitünő forrásmunkával gazdagította az idevonatkozó irodalmat.

Tréfából agyonlőtte legjobb barátját. Megdöbbentő szerencsétlenség történt szombaton délután Sarkad községben. Szemes Károlyt, a Hungya Szövetkezet 17 éves segédjét a község tanítója hazaküldte, hogy hozza el a revolvert. A fiatalember el is hozta a fegyvert. Utközben találkozott legjobb barátjával, Ungor Gyulával. A fiatalember tréfából ráfogta barátjára a fegyvert, amely elcsúszott és Ungor Gyula holtan bukott le. A fiatalember ellen megindították az eljárást.

A só, kovász, meg a liszt

A nagy vitaközlésben élesen sítit a só:

— Akármil beszélj is, az izit én adom a kenyérnek! Nélkülem élvezhetetlen volna.

A kovász csak legyint rá:

— En kelesztetek benneteket, hogy sárpép vagy deszka ne maradjatok. Nélkülem nem lenne formátok.

A víz hallgatja egy darabig a berzenkedést, aztán közbeszó:

— De nagyra vagytok a tudományotokkal! Pedig belőletek alig néhány kanálnyit tesz a tészta a gazdasszony. Talán a lisztről is beszélhetek, ha kenyérről van szó!

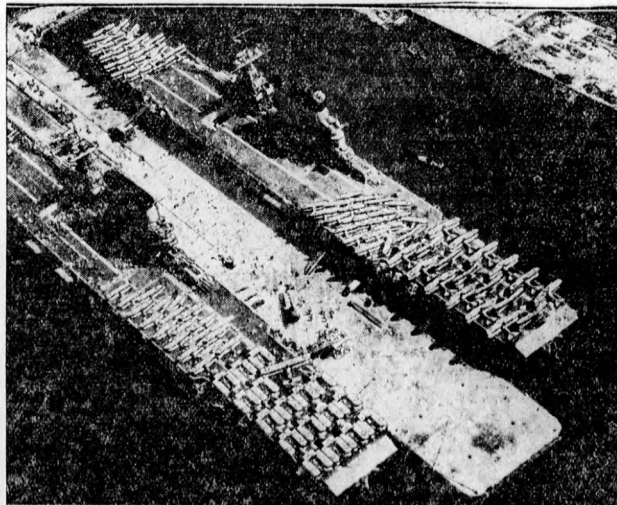
A só meg a kovász egymásra néznek. A hang beléjük szorul.

— A liszt? — dadog a kovász. — Igen, abból van a kenyér.

— A kenyér tényleg lisztből van! — erősíti meg a só.

Ilyenforma vita sokszor van az életben!

MÉZES JÁNOS.

Az amerikai hadiflotta két legnagyobb repülőgép anyahajója

Szabványos szerzők kerülnek forgalomba. A Magyar Szabványügyi Intézet kiadta a kapák, borolók, csákányok, ásók, lapátok, gereblyék, villák, stb. legújabb szabványait. A szabványoknak megfelelő szerzők alkalmazását az ipartügyi miniszter a többi miniszterrel egyetértően a közszállításioknál kötelezően előírta, amely rendelkezéssel az ipari termelés és az áruelosztás költségeinek csökkentése után a gazdaságok elősőbb és jömnőségű szerzőmunkát kívánja juttatni.

Az amerikai árvízkatasztrófa. Az amerikai árvízkatasztrófa tulajdonképpen a kulmináción, az árvízujtotta területek lakosságának szenvedése azonban még távolról sem ért véget. A Mississipp aló folyásának árterületén a katonaság munkájában az egész lakosság részt vesz. Számos faluból hosszú, kígyózó sorokban folytatódik a népdandorlós. Sokszer menekültek igyekeznek a magasabban fekvő területekre. Ennek ellenére remélik, hogy a helyzet most már nem súlyosbodik, mert az esőzés is alábbhagyott.

Kártérítés a gázmérgezésért. Budapest, a Fáy-utca 74/b. számú házban tavaly súlyos gázmérgezéses eset történt. A házban kívül, az utca tetején elhúzó földalatti gázvezetékcső megrepedt, a kiszabadult gáz a föld alatt beszívartott a ház belsejébe és behatolt Lipscher Ernő földszinti lakásába. A kitűnő gép-reparáló megallo Lipscher Ernő és két kislendjét, Lipscheré is súlyosan megsebezte, de sikerült megmenteni az életét. Lipscher Ernő, nélkül felépült, kártérítési pört indított a Gázművek ellen. A törvényszék szerbetszáz peugőt ítélt meg a temetési költségek fejében és kötelezte a Gázműveket arra is, hogy Lipscheré özvegyiségének tartására havi szótvennyel pénzületési járulékat fizessen. A járadék a halálozást napjától számít.

Kenyeres-Kaufmann hat hónapot kapott. A budapesti büntetőtörvényszéknek január 27-én tartották meg a folytatógatos tárgyalást a tarpai kerületben annak idején képviselővé választott és később a közigazgatási bíróság által mandátumától megfosztott Kenyeres-Kaufmann Mózes Jakab bűnügyében. Grotto László ügyész védésszédében kifejtette, hogy a vádlott tulajdonképpen Kachán Mózes Jakab, 40 éves, illetőség nélküli, apátlan-anyátlan, foglalkozás nélküli szénitgynök, aki származása elapalástóására 12 rendbeli közokirathamisítás vétését, azonkívül egyrendbeli csalást követett el. A büntetőtörvényszék Kachán Mózes Jakabot 6 hónapra fegyházbüntetésre és 500 pengő pénzbüntetésre ítélte.

Halálos acetylil-robbanás. A fővárosi Annyaföld-ut 6. szám alatti Kurucz Testvérek gépgyárában az acetylil gáz-felkötés felrobbant és a benne kikapadó vaszkorong a közelben dolgozó Orbán Ferenc 18 éves munkás fejét kettészeltte. Az iparfelügyelőség véleménye szerint a felkötésben a karbid közt annyj lehetett a foszfor, hogy öngyulladás történt és ez okozta a robbanást.

A belga fascista jelvénye: a seprő, amellyel azt kívánja kifejezésre juttatni a párt, hogy ki kell seprni az állami életből az odanemavaló elemeket

Halálos robbanás Veszprém közelében

Janur 30-án reggel borzalmas robbanás történt Veszprém külvárosában. Hónapok óta dolgoznak itt a budapesti—gráci miút elkészítésén. A szóbanforgó napon este Dankó Pál és Karli Ferenc munkások három patron helyeztek el a dolomit-sziklába, de csak két patron robbant fel. A két munkás másnap reggel szabálytalanul vasrudal kezdte döngölni a fel nem robbant patron. Ezt a munkát oly szerencsétlenül végezték, hogy a paxit borzalmas detonációval felrobbant és a közelben dolgozó munkásokat 10—15 méterre taszította le a légnomás. Karli Ferenc és Nagy Sándor furomester több sebtől vérzett és mindkettőjüket kórházba szállították. A szerencsétlen munkásokon azonban nem lehetett segíteni, mert a mentőautóban meghaltak. Molnár Károly, Bankó Pál és Rohács György munkásokat életveszélyes sérülésekkel vitték kórházba. Tizenöt könnyebben sérült munkást a mentők a helyszínen kötözték be.

Véres cigányháború. Február elején délelőtt Székeszn nagyvásár volt. melynek végén nagyránu cigányháborús tört ki. Az történt ugyanis, hogy a vásárra fevonult Ináresről és Tomor községből a két Glonczl-esalád, melynek tagjai évek óta ellenséges viszonyban állanak. Mindkét cigányesalád lökeroskedéssel foglalkozik és a lövésárok állandó látogatói. A székeszn vásáron egy lövésárral kapcsolatban ismét köztört a két család ellenségeskedése, amely a közel ötven fegyveres cigányesalád háboruskodására vezetett. A csatáron egy halott, nyolc súlyos és 11 könnyebb sebesült maradt. A veresédes résztvevőit a csendőrség őrizethe vette.

Az okos inas.

Egy cipészemster odaad reggel az inasnak egy pár cipőt, hogy vigye el özvegy Kovács Jánosnénak, Csalogány-utca 8. szám alá.

Az inas este kerül elő, mire a mestert megkérdi:

— Na, megtaláltad?

— Meg, — feleli az inas — csak hogy nem a Csalogány-utca 8. szám alatt, hanem a Paesírta-utca 32. szám alatt lakik, nem Kovács Jánosnénak hívják, hanem Szabó Imrénének és nem özvegyasszony, hanem lakatossegéd.

Az „ANGORASZÖVETSÉG” közleményei

Közöljük tagjainkkal, hogy az elmúlt hét végén látogatást tett Szövetségünkél az osztrák angoraszervezet, az „AKAWO”, Österreichische Angora-Kanin-Wolverwertung vezetője és megbeszélést folytatott Szövetségünk vezetőségével az osztrák és magyar angoratenyésztők hathatós együttműködése érdekében. Egyben biztosította Szövetségünket arról, hogy a szomszédos osztrák tenyésztők mindenkor a magyar tenyésztőkkel és azok hivatalos szervével, az Angoraszövetséggel együtt, a legteljesebb egyetértésben és vállaltatt munkával kívánják együtt dolgozni az angoratenyésztés közös érdekében.

Az iparügyi minisztériumból vett értesülésünk szerint, rövidesen várhatók már azok az intézkedések, amelyekre vonatkozólag a Szövetség vezetősége Bornemisza Géza iparügyi miniszternek személyesen tette meg előterjesztését. Ezek a kért intézkedések az angora árú és így közvetve a magyar angoratenyésztők érdekeit a legmesszebbmenőleg fogják szolgálni. Amint az intézkedések megtörténtek, ismertetni fogjuk tagjainkkal, az Angoraszövetség vezetősége megtette előterjesztését a pénzügyminisztériumnak is a magyar angoratenyésztők támogatására szolgáló intézkedések ügyében s a közeli napokban személyesen is el fog járni Fabinyi Tihamár dr. pénzügyminiszternél.

H. A., Répceszentgyörgy. A nyíróollót elküldtük. Szakfűzetünk pár héten belül mindenkinél megküldjük. Ebben minden utmutatást megmellőztünk majd találni.

M. G.-né, Balatonkenese. A változást bejegyeztük.

O. R., Szeged. Érdeklődésére közöljük, hogy a kézfalon a gépfalonnal szemben sohasem versenyképes, tekintve annak — legyen bár a főné a leggyéresebb — egyenletességét, stb. Így tehát azt a komoly kereskedelem nem is veszi át, né tessék tehát erre számítani. — Olcsó, jó fonógépek a mesék világába tartoznak, tekintve, hogy a legkisebb komoly gépek is súlyos ezreke kerülnek.

Angoraszövetség, Budapest, V. G. Balthary-utca 24. Telefon: 11-55-62.

TANÁCSADÓ

Kérdés: 1. Hol van a gépészek lapja kiadóhivatala? 2. Van-e lokomobil kezeléssel foglalkozó könyv? (N. J., Párádányi) — Felelet: 1. „Gépészek Országos Szövetsége hivatalos lapja”, kiadóhivatal, Budapest, XI. Lászymányosi út 7. sz. 2. Bogyói: „Lokomobilok szerkezete és kezelése”, ára portóköltséggel együtt 120 pengő.

Kérdés: 1. Felteszem-e a magyar állami gépgyárba tanoncot? 2. Hol vannak a fűvadászban gépjárat műhelyek? (L. J., Jászfelsőszentgyörgy) — Felelet: 1. Az állami gépgyár az iskoláért kezdetben, tehát szeptemberben szokott tanoncokat felvenni; mindenesetre írjon nekik egy levelet, de nagyon helyes volna, ha a levelet képviselőjük útján juttatná el az „Állami Vas. Acél- és Gépgyárak” központi igazgatóságához (X. ker., Közbányai-út 21—23.), mert tudomásunk szerint csakis magas közéleti tényezőknél ajánlásával vesz fel a gépgyár tanoncokat. Megjegyezzük továbbá, hogy a tanoncúti négy középszikola, illetőleg négy polgári iskola elvégzését kívánják meg. 2. Fűvadász gépjárat műhelyek: Jany János, II. Török-ú. 4.; Jávornyik István, VII. Rottenbiller-ú. 80.; Keller és Erdős, V. Visegrádi-ú. 44.; Pusztik Ferenc, V. Váci-út 64.; Szabó Lajos, V. Váci-út 46.; Szulyovszky József, Újpest, Kénelch-ú. 10.

Kérdés: A szelőtörlek, amely ki van feve pántokká, tartalmaz-e a földre hasznos trágyaértéket és mily mennyiségben kell azt a földre hordani? (J. J., Putnok) — Felelet: A kitért szelőtörlek bizonyos trágyaértékkel bír. Egy katasztrális holdra 30—40 métermázas szokás kihordani.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK:

Uj. Cs. I. Tiszass. Rejtvénye jó. — T. F. Páhl. Versét közöljük. — A. P. K. Csanádpalota. Addig, amíg nem tudjuk, milyen terjedelmű lesz, nem foglalkozhatunk vele. — A. L. 1. Nem fogadunk el. 2. A ricinusmag gyenge termés esetén holdanként 4—6. közepes termés esetén 6—8 mm-t fizet. 3. Nem tud-

juk, tessék közvetlenül odafordulni. 4. Évi tíz pengő. 5. Egy ivárvért pár (bak és emse) 50 pengő; kététnapos növények párja 20 pengő. — Id. F. J. Tiszajárán. Tessék a következő címhez fordulni: Szécsen Ágoston dr. a sorsjáték főrendezője; Alag. — B. J., Pécsbágora. Sokat inni, sok verset olvasni. Ezek még nem felelnek meg. — Sz. L., Budapest. Válogatunk belőlük.

A szférák

ELBESZÉLÉS

A szerencsétlen véget ért vakmerő pilóta hagyatékában találták meg az itt következő feljegyzést.

„Mai felszállásommal sikerült olyan magassági rekordot teremtenem, amelyet aligha érnek utól társaim egyhámar. Tizenháromezerkétszázötven méter magasra emelkedtem fűrge monoplánnal, melyet kizáróan azzal a céllal építettem, hogy a felső levegőrétegek ritkaságát minél könnyebben le tudja győzni. A sűrűbb, alsóbb magasságokban szinte veszedelmes rajta repülni, oly erős a felhajtó ereje s ha nem vigyáz az ember, azonnal fölemelkedik orrával és aztán zuhan le hanyat. Alig szabad gázt adni a motornak.

Fent a magasban azonban csodálatosan kezes jószág lesz. Tízezer méter magasban kezdi igazán élemben érezni magát, abban a ritka levegőben, hol a pilótának már megindul az orra vére és szédül. Az ember szinte azt hiszi, hogy ez a gép még légüres térben is tudna menni!

Egyébként nagyszerűen bevált az ötletem. En magam olyasféle ruhát csináltattam magamnak, amelyben a buvárok szállnak alá a tengerfenékre s a légmentesen zárt kaucsukruhában mesterségesen tartottam fenn a rendes légnyomást, hogy a legritkább levegőben is tudjak lélegezni s ne induljon meg a vér a bősém felületén. Hallatlanul mulatságos, amint a buvárruha egyre kezd dagadni, amint magasba érek és csökken a külső légnyomás. Olyan vagyok ott fenn, mint egy hatalmas hólyag és folyton félnem kell, hogy egyszer csak megpukkadok, mert a kaucsuk nem bírja tovább a belső nyomást.*

A gép megszerkesztésénél és a felszállásnál nem volt egyéb céloom, mint megjavítani az eddigi magassági rekordokat és kipróbálni, hogy egyáltalán milyen ritka levegőben tud még haladni a sárkányrendszerű repülőgép. Mindenki tudja, hogy ebben a tekintetben mekkora meglepetéssel járt szerény kísérletem. Egészen könnyen hagytam el a tizenháromezer métert, ahonnan már szinte csak úgy láttam a földet, mint egy idegen égitestet s alig pár milliméternyi légnyomást mutatott a barométerem, mikor a gép még mindig pompásan húzott.

Nem akarok azonban részletesen foglalkozni a kísérletem technikai eredményeivel. Egészen más céloom van ezzel a végrendeletfélével, mely egyelőre csak esetleges halálom után kerül majd nyilvánosságra.

A legmagasabb légrétegekbe tétt kirándulásomnak egy olyan felfedezőiről akarok itt beszámolni, amit nem mertem senkinek elmondani. Féltém, hogy kinevetnek, pedig szent meggyőződésem, hogy nem pusztá örület, amit felfedeztem. Amennyire tölemltek, igyekezni fogok további felszállásaimban folytatni megfigyeléseimet és ha lehet, meg fogom próbálni, hogy bizonyítottat hozzak magammal a magyartól.

Valamivel a tizenharmadik ezer méter magasság után egyszerre azt vettem észre, hogy a motorom elállt. Nem lehetett semmi komolyabb baj. Nem lehetett, amikor néhány métert süllyedtünk, úgy dolgozni kezdett. Párszor ismétlődött ez a különös je-

lenség. Le és fel bukdácsolt a gép, a motor megállt, amikor bizonyos magasságra ismét feljutottunk és így azt kellett hinnem, hogy a külső levegőben van a hiba. A benzingázok robbanásához levegő kell s úgy látszik, nem jó levegőt kap a motor, a gázok nem robbanhatnak fel a gyújtásra. Gondoskodtam erről az eshetőségről is és a motor szívócsővébe beeresztettem az oxigén-tartály csapját. A hengerek dolgozni kezdtek és tovább emelkedtünk. Közben kikapcsoltam az oxigént s ilyenkor megint elakadt a motor, de pár méterrel magasabban már ismét rendezően dolgozott a külső levegővel.

Világos tehát, hogy körülbelül száz méternyi vastagságban valami más gáz van a légkörben, de azontul ismét a rendes vegyi összetételű levegő következik.

Vajon mi lehet ez az idegen gáz? Első pillanatban a héliumra gondoltam, de hamarosan rájöttem, hogy nem lehet sem hélium, sem más közönséges gáz, hiszen annak feltétlenül egyenletesen kellene keverednie a levegővel s nem maradhatna meg elhatárolt rétegben.

Magam sem tudom, hogyan jöttem rá erre a gondolatra, de egyszerre csak egészen különös szorongást éreztem, mintha nem is lennék egyedül ebben a sivár őrésregben. Szinte világosan hallottam valami emberi hangkacsozt, mintha ezer főnyi tömeg morajlott volna alattam, körülöttem, de roppant messzelegben.

Nem értettem meg egyetlen szót sem, de a háborzongató morajból kiért, hogy emberi beszédből tövődött össze. Feszülten figyeltem és ijedten állapítottam meg, hogy nem a fülemmel hallom a morajt. Egészen másként hallottam, mint a motor zakatolását, szinte csak annyit éreztem, hogy a fejem zug, szédülök, pedig teljesen öntudatlanul vagyok.

A különös zugás aztán halkulni, csendesedni kezdett, mintha a láthatatlan embertömeg elhagytatna. Pár perc múlva ismét siri csend, de aztán tisztán hallom a következő szavakat:

— A lelkek szférájában jársz. Ide szállnak fel az elhunyt lelkei, itt kénytelenek lebegni, ahol finomságok egyforma a levegő ritkaságával...

Többet nem értettem meg, ez is inkább telepátiikus gondolatátvitel volt, mint beszéd. A tömeg zugása újra felharsant s a hangzavarból többé nem értettem ki semmit.

Zavaromban állítottam a motort, hogy leszálljak. A lelkek szféráján megakadtam. Mintha nem akartak volna átengedni... Szinte éreztem, hogy nekifeszülnek a gép szárnyainak és emelik, emelik... Ujra felszálltam s kétszáz méterrel magasabbról egyenesen lefelé irányítottam gépem orrát. Csaknem merőlegesen zuhantam lefelé, át a lelkek szféráján s több mint kétezer méternyi esés után tudtam csak megint rendes helyzetbe billenteni vissza a gépemet.

Ha nem volt pusztá agyrem az egész história, akkor tehát megtaláltam a lelkek titkának nyitját. Van emberi lélek, amely a halálkor elhagyja a testet s felszáll a magasba, addig, amíg oly ritka légrétegekbe jut, amelynek sűrűsége nem nagyobb, mint az ő szubtilis anyagáé. Ott gyűlnek össze, pontosan 13.500 méter magasságban a lelkek és a repülőgéppel ellátogatathatunk hozzájuk.

Egyelőre azonban nem szólok senkinek erről a fantasztikus felfedezés-

Ujfajta favágógép, amely négy perc alatt kivág egy félméter vastag fát

ről. Legközelebbi felszállásomkor hozom majd a bizonyítékokat. Egy jól záró üvegburát viszek magammal s abban elfogok néhány lelkét s lehozom őket tanunak a laboratóriumokba.

Ha nem sikerül a felszállás — hiszen az ilyen vállalkozásoknál sohasem tudja a pilóta, lekerül-e éle a földre mégegyszer — akkor tán akad bajtársam, aki pontosan végére jár felfedezésemnek, melyben én magam rendületlenül hiszek...

A feljegyzés írója második felszállása alkalmával csakugyan szerencsétlenül járt és lezuhant. A magasságmérőjének törmelkeiből meg lehetett állapítani, hogy tuljárt a tizenháromezer méter magasságon, az említett üvegbura csodálatosképpen ép maradt a gép roncsai között, de mivel nem tudta senki a rendeltetését, az egyik szerelő kinyitotta a csapját s ha volt is benne lélek, az ismét felszállt a magasba, a szférájába.

Sztrokay Kálmán

REJTVE NYEK

1. Szórejtvény.

rézgálic táplál több falu

(-k)

(Beküldte Szabó Lajos Bogácsról.)

2. Szórejtvény.

vegyit indulatszó

(=a)

(Beküldte Uj. K. Balogh József Dögéről.)

3. Szórejtvény.

rőt vásárolod tűz

(Beküldte Békefi László Zalakoppányról.)

A rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 0-k számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők nevét nincs módunkban közölni.

A 3-k számban között rejtvények megfejtése:

1. Szórejtvény: Határvaros. 2. Szórejtvény: Balaton. 3. Szórejtvény: Gőd. Megfejtők: Uj. Horváth György, Szezenyel János, Ozoróczy Ferenc, Bessenyel Gyula, Takács Erika, Köllő Gábor, Jósval István, Szilcs Ferenc, Vámos Imre, Halasi István.

Autómobilnyel nyertes: Uj. Horváth György (Nagybátony) és Szezenyel János (Groszhas).

A 4-k számban között rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt jövő héten közöljük.

VÁSÁR ÉS PIAC

GABONATYISZDE

Készárpiac. Buzs 77 kg-os tv. 20.55-21.10, 78 kg-os 20.85-21.35, 79 kg-os 21.10-21.65, 80 kg-os 21.20-21.75, felelő...

Meghívó. A Nyírségi Termelői Szövetkezet 1937. évi február hó 14-én, határozatközlésén...

Halpács. Harcsa, élő, nyogság szerint 260-400, ponty 120-200, kárász 100-140...

Zsír és zsírszaloma. Szaloma, olvasztani való 156-192, sózott 168-220, füstölt 190-240...

Tej és tejtermékek. Tejles tej 28, lefőzött tej 8, aludt tej 96-100, tejszín 180-200, tejföl 100-120...

Baronfi és tojás. Előbaronfi: Tyúk 250-400, csirke, rántani való 120-160, síttni való 160-280...

Zöldes. Sárgarépa, karotta 16-40, sárgarépa 12-20, petrezselyem 12-14, kevert zöldség 16-20...

Gyümölcs. Alma 40-160, körte 50-200, aszaltszilva 80-100, szilva 80-130...

Fűszer és egyéb. Papprika, édesnemes 480-520, félédes 360-440, rózsas 300-400...

360. mők. kék 120-150, pergetett mész 130-160, kőmennyag 200-280, házi-zsáppan...

Szesz és szeszitalok. A hideg időjárás ellen az üzletmenet e héten is csendes volt...

Vásárok jegyzéke

Vasárnap, II. 7. Állat- és kirakóvásár: Jászkisér, Kiskunmajska.

Hétfő, II. 8. Állat- és kirakóvásár: Bácsalmás, Dunavecse, Fehérgyarmat, Hatvan, Irsa, Kenderes, Pápat, Poroszló, Rakaca, Sátoraljaújhely, Tarcal, Veszprém...

Kedd, II. 9. Állat- és kirakóvásár: Dunavecse, Hatvan, Megyaszó, Nagyecsed, (bizonytalan), Nagyfüged, Pápa, Pincehely, Szombathely, Zagyvarékás...

Szerda, II. 10. Állat- és kirakóvásár: Csapod, Dióviszló, Lébény, Pápa, Városod, Ló-, marha- és kirakóvásár: Kaposmérő, Nagyszakácsi...

Csütörtök, II. 11. Állat- és kirakóvásár: Bakonycsanak, Csabrendek, Csepreg, Hajdudorog, Lovó, Nagykálló, Ló-, marha- és sertésvásár: Devescer, Mezőkövesd, Putnok...

Péntek, II. 12-én és szombat, II. 13-án: Nincsen vásár.

Arany- és ezüstpénzek ára

1937 február hó 4. Értékpapírok: 1 darab ötkoronás 37 fillér; kétkoronás 74 fillér; gyökoronás 2 pengő...

Ábrakaktarmány. Árpakora 14.25, borsóhéj 13.50, borsókora 13.50, buza-konkoly 11.50, buzaokpa 11.40...

Takarmányvásár. Rétfészona, második 4-4.50, harmadrendű 3-3.80, nu-hárszóna 7-8-8 P m-nk-ént.

Vágómarha. Bika, tarka, prima, 82-86, másodikrendű 70-81, harmadrendű 56, ökrök, magyar, prima, 84, másodikrendű 64-75, harmadrendű 56, ökrök, tarka, másodikrendű 64-72, harmadrendű 44-54...

Lóvásár. Igaz kocsi (nehéz nyugati fajta) 700-700, igaz kocsi (könnyű nyugati fajta) 250-350, alárendelt 90-220, vágó 64-254 P darabonként.

Sertésvásár. A uradalmi nehéz sertés páromként 840 kg-on felül 123.50, a uradalmi közép 340 kg-on alul 118-121, szedett közép 220-290 kg-ig 117-120...

Nyverszőr. Marhabőr, 45 kg-ig magyar, 1.48-1.52, tarka 1.60-1.65, tarka bika-bőr 45 kg-ig, marhabőrben 55 kg-ig 1.50, nehézbőr 1.15, borjubőr, hosszaláb-ban, 2.90-2.95, rövidláb-ban borjubőr 2.75-2.85, juhbor 35, magascyapjas bárány-bőr 1 kg-ig 1. nehézbőr 1.20 pengő/kg-ként...

Vad és vadhus. Szarvasbőr 240-260, gerinc 300-400, lapocka 120-180, többi része 30, sz, gerinc 400-600, comb 240-290, láb 180-200, comb 160-180, disznó, gerinc 160-180, comb 160-180, többi része 150 fillér/kg-ként...

Tisztelt Gazdátársaim! Van szerencsém szives tudomásukra hozni, hogy a mai néhéz viszonyok figyelembevételével a földmiveltésügyi minisztérium által engedélyezett mintaterületen termelt szőlő-ajtaványaim árát mélyen leszállítottam...

Állandó közvetítések Gékőznapiok: 6.45: Torna, utána hanglemezek, 10.00: Hírek, 10.20: és 10.45: Két felolvasás, 11.10: Vízjelzés, 12.00: Hangszó, időjárásjelentés, 14.40: Hírek, piaci árak, 16.45: Időjelzés, szb.

HÉTFŐ, II. 8. 12.05: Cigányzene, 13.30: Beer Oda énekel, 14: Koch Aurél énekel, 16.15: Diákféltára, 17: Tánctzene, 17.50: „Számim”

mértékben lehet a légtámadás esetén az élet- és vagyontulajdon bizonysági. Bor-sányi Jullán szízeset előadása, 18.25: Cigányzene, 19.30: „Gösta Berling”, Hangjáték 4 részben, berezött párbeszéd-dal, Lagerlöf Zolma regénye nyomán írta, Barsi Ödön és Marchis György, 21.50: Hangverseny, 23.45: Franciányelvű előadás, 23: Jazz, 00.05: Hírek.

PÉNTEK, II. 12. 12.05: Katonazene, 13.30: Cigányzene, 16.15: Diákféltára, 17: „Kuruzs-lás és kuruzsok”, Zemplényi Imre dr. előadása, 17.30: Szalonzene, 18.50: „Egy nozjáró mulatságai”, Komor András csavogója, 19.30: Opera-előadás, 22.25: Kihívójú negyedóra, 23.25: Hírek angol nyelven, 23.30: Cigányzene, 00.05: Hírek.

SZOMBAT, II. 13. 12.05: Szalonzene, 13.30: Friss Antal gondnokság, 14: Tírr István fuvolák, 16.15: „A napolyi esztai”, Tomás István meséje, 17: Zenés részletek a „Pezsgő-herceg” című filmből, 17.30: A Nemzeti Szalon Művészeti Egyesület belga közö-művészeti kiállításának megnyitása, 18: Cigányzene, 19: „Az uszó fatörzstől az uszó városig”, Révay Géza csavogója, 19.30: Nagy Margit énekel, 20: „Barbár-hercegek” Vigliček 3 felvonásban, 21: Alfred de Musset a prózai és bevezető előadást írta és a darabot fordította Hankiss János dr., 21.50: Hangverseny, 23: Hanglemezek, 00.05: Hírek.

Budapest II. Vasárnap, II. 7. 15: Hanglemezek, 18.50: Előadás, 19.25: Szalonzene, 20.50: Tánctlemezek, — Hétfő, II. 8. 17.50: Tánctzene, 19: Német lecke, 19.30: Előadás, 20.35: Tánctzene, — Kedd, II. 9. 17: Hanglemezek, 18: Mezőgazdasági féltára, 19: Francia lecke, 19.30: Előadás, — Szerda, II. 10. 18.20: Olasz lecke, 19.30: Előadás, 20: Szalonzene, 21.55: Hanglemezek, — Csütörtök, II. 11. 17: Hanglemezek, 18.30: Angol lecke, 19: Előadás, 19.30: Zongora, 20.15: Hírek, 20.55: Szalonzene, — Péntek, II. 12. 18.20: Gyorsírás, 19.30: Előadás, 20.05: Szalonzene, 21.50: Hanglemezek, — Szombat, II. 13. 17: Előadás, 17.30: Hanglemezek, 18: Mezőgazdasági féltára, 18.30: Hanglemezek, 19.30: Előadás, 20.30: Jazz.

Tréfiák

Az áruló virtusa. Biró: A panaszos azt állítja, hogy maga egy soros üveggel agyba-főbe verte. Vádolt: Biró ur kérem, én alig kétszer-háromszor egészen gyöngén ütöttem fejbe. Panaszos: Hazudik! Ugy ütött en-gem, mint a kovács a vasat. Vádolt: Honnan tudhatná ezt, kend? Hiszen az első ütésre elájult.

Örségen. — Ujjonc, képzélek el, hogy örségen van. Az óra éjfélt út. Valaki hátulról átoleli, úgy, hogy moccanni sem tud, a fegyvert sem használhatja. Mit tesz ilyenkor? — Azt mondom, örmester ur kérem: Ugyan Marcsa, hasterj békében. Nem látod, hogy örségen vagyok?

A sardinia. — Mama, igaz, hogy az óceánban a nagy halak megesszik a sardinia-kat? — Igaz, fiacskám. — De hogyan nyitják ki a dobozt?

KIADÓTULAJDONOS: „FALU” MAGYAR GAZDA ÉS FÖLDMIVELTÉSI SZÖVETSÉG FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EMIL.

Arany-ezüst beváltás a legmagasabb napi áron Szigeti Nándor és Fia ékszerész Budapest, IV. Kecskeméti-utca 9

Rádióműsor

Budapest I. VASÁRNAP, II. 7. 9.30: Hírek, 10: Ünnepi mise és Te Deum a budavári koronázó főtemplomból, 11: Pius pápa Összentsége koronázási évfordulójára alkalmából, 11.15: Evangélikus istentisztelet, 12.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, 12.30: Hangverseny, 13.45: Hanglemezek, 14: Közvetítés Vatikán városból, XI. Pius pápa áldást oszt, 14.45: „Egészéjszakai kalendárium”, 15: „Aprómagvak termelése”, Díszegylet Ötödik évfordulása, 15.50: Karék, 16.30: „Torockó”, Ignác Rózsa előadása, 17: Hanglemezek, 18.20: „A hószobor”, Papp Károly előadása, 18.50: Közép Antal cigányprimás emlékezete, 19.55: Dayka Margit és Jávor Pál előadó-estje, 20.50: Tánctisztelet közvetítés az Úpesti Torna Egyesület fedett pályájáról, 21.20: Sporteredmények, 21.50: Hangverseny, 23: Cigányzene, 00.05: Hírek.

265. mők. kék 120-150, pergetett mész 130-160, kőmennyag 200-280, házi-zsáppan, szín 100-120, közönséges 80-96 fillér/kg-ként.

12.05: Énekegyüttes, 18: Hanglemezek, 13.30: Időjárás- és vízállásjelentés, 16.15: „Nemzetek asztala”, Nádal Pál előadása, 17: „Borászati tanfolyam, VI. rész”, Forrády Elmér előadása, 17.30: Erdmándy Pászthory Pálma hegedül, 18: „Milyen

Geszty Júlia uteljárása, 18.20: Bakonyi-Blinczinger János tárogattok, 18.40: Hodossy Gida és Szász Károly verselőiből adnak elő, 19: Hanglemezek, 20: Hangverseny, 22.15: Cigányzene, 23: Hírek német nyelven, 23.06: Jazz, 00.05: Hírek.

KEDD, II. 9. 12.05: Beszékárt-zenekar, 13.30: Cigányzene, 16.10: „Asszonyok tanácsadója”, 17: „A repülőgép a kultúra szolgáltatáiban”, vitéz Szentmódy Ferenc előadása, 17.30: Vidám hanglemezek, 18.30: „A hangjátékrendezés lehetőségei”, Németh Antal dr. előadása, 19: Szalonzene, 20: „Ahozy veseskük”, Szász Na csavogója, 20.50-2: Farsang! Est.

SZERDA, II. 10. 12.05: Hanglemezek, 13.30: Szentiványiné Bányai Erzsébet hegedül, 14: Neogrady-Keleti Magda zongorázik, 16.15: Diákféltára, 16.45: Időjelzés, szb, 17: Munkosféltára, 17.30: Szalonzene, 18.30: „Puskán emlékeztek”, 19.20: Opera-előadás, 22.25: Hanglemezek, 23: Hírek francia és olasz nyelven, 23.10: Cigányzene, 00.05: Hírek.

CSÜTÖRTÖK, II. 11. 12.05: Énekegyüttes, 18: Hanglemezek, 13.30: Időjárás- és vízállásjelentés, 16.15: „Nemzetek asztala”, Nádal Pál előadása, 17: „Borászati tanfolyam, VI. rész”, Forrády Elmér előadása, 17.30: Erdmándy Pászthory Pálma hegedül, 18: „Milyen